

RADA VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY PRE VEDU, TECHNIKU A INOVÁCIE

Zápisnica z 15. rokovania

dňa 24. júna 2019 o 12:00 hod.

Zrkadlová sála Úradu vlády Slovenskej republiky

Prítomní: podľa prezenčnej listiny

Program rokovania:

1. Úvod – otvorenie rokovania
2. Návrh programu 15. rokovania Rady vlády SR pre vedu, techniku a inovácie
3. Odpočet plnenia úloh z uznesení RVVTI
4. Jednotný postoj zamestnávateľov v oblasti rozvoja Výskumu-vývoja-inovácií.
5. Rezortné výročné správy o výskume, vývoji a inováciách:
 - a) Výročná správa o výskume, vývoji a inováciách Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky za rok 2018 - predkladá MPaRV SR
 - b) Výročná správa o výskume, vývoji a inováciách v rezorte MŽP SR za rok 2018 - predkladá MŽP SR
6. Výročná správa o činnosti Slovenskej akadémie vied za rok 2018 – predkladá MŠVVaŠ SR a SAV
7. Výročné správy grantových agentúr
 - a) Výročná správa o činnosti Agentúry na podporu výskumu a vývoja za rok 2018 – predkladá predseda APVV
 - b) Výročná správa Vedeckej grantovej agentúry Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a Slovenskej akadémie vied za rok 2018 – predkladá MŠVVaŠ SR, SAV
 - c) Výročná správa o činnosti Technologickej agentúry za rok 2018 – predkladá GR SIEA
8. Iniciatívne materiály:
 - a) Konceptia vesmírnych aktivít v SR – predkladá MŠVVaŠ SR
 - b) Členstvo Slovenskej republiky v Medzinárodnom inštitúte pre aplikované systémové analýzy – International Institute for Applied Systems Analysis (IIASA) - predkladá MŠVVaŠ SR
 - c) Návrh na účasť Slovenskej republiky ako jedného z piatich zakladajúcich členských štátov v európskom výskumnom konzorciu „The Food, Nutrition and Health Research Infrastructure (FNH-RI) – predkladá MŠVVaŠ SR
9. Informácia o aktuálnom stave implementácie operačného programu Výskum a inovácií - predkladá MŠVVŠ SR
10. Záverečná správa z priebežného hodnotenia operačného programu Výskum a inovácie
11. Rôzne
12. Záver

Bod č.1 - Otvorenie

Prítomných privítal a rokovanie Rady vlády SR pre vedu, techniku a inovácie (ďalej len „rada“) otvoril a viedol Richard Raši, predseda rady, podpredseda vlády SR pre investície a informatizáciu. Predseda v úvode privítal nového člena rady menovite pána Miroslava Fikara, zástupcu Združenia výskumne a technicky orientovaných univerzít, ktorý nahradil bývalého rektora STU pána Róberta Redhammera.

Tajomníčka rady Denisa Žiláková, GR sekcie CKO, ÚPVII, skonštatovala, že rada je s počtom 18 prítomných členov s právom hlasovania uznášaniaschopná.

Bod č. 2 - Schválenie programu rokovania

Návrh programu 15. zasadnutia rady, ktorý bol zaslaný spolu s pozvánkou bol navrhnutý podľa radou schváleného plánu rokovaní Rady vlády SR pre vedu, techniku a inovácie v roku 2019.

Predseda podal návrh nad rámec predloženého programu, aby sa po odpočte plnenia úloh z uznesení rady zaradil bod, v ktorom rada zaujme stanovisko k Jednotnému postoju zamestnávateľov v oblasti rozvoja Výskumu-vývoja-inovácií v Slovenskej republike.

Predseda rady pred prerokovaním jednotlivých bodov programu upozornil, že zo schváleného plánu práce rady v roku 2019 viaceré inštitúcie do termínu júnového rokovania rady nepredložili materiály bez udania závažných dôvodov posunu, obzvlášť smutná je skutočnosť, že agentúra, ktorá má v rozpočte najvyšší objem finančných prostriedkov a spolupodiel'a sa na výraznom dekomitmente zdrojov OP VaI, neprejavila ochotu informovať členov Rady o svojej činnosti v uplynulom roku.

Jedná sa o nasledovné 4 materiály:

- Správa o stimuloch na výskum a vývoj (gestor MŠVVAŠ SR)
- Rezortné výročné správy o výskume, vývoji a inováciách (gestor MŠVVAŠ SR a MPSVaR SR)
- Výročná správa Výskumnej agentúry (gestor VA)

Zdôraznil, že rada je v zmysle štatútu riadiacim orgánom implementácie Stratégie výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky. V druhom polroku 2019 ÚPV II začne v spolupráci s EK realizovať projekt na aktualizáciu SK RIS3 pre programové obdobie 2021-2027. Dobrá správa stratégie pre inteligentnú špecializáciu bude jednou zo základných podmienok uplatniteľných na EŠIF, plnenie ktorej bude zo strany EK vyhodnocované priebežne počas celého programového obdobia. Správy, ktoré sú súčasťou schváleného plánu práce Rady v roku 2019 budú predstavovať dôležitý zdroj dát a informácií pre aktualizáciu stratégie, obzvlášť pre analýzu prekážok šírenia inovácií a nízkej účinnosti slovenského inovačného ekosystému.

Následne členovia rady pristúpili k hlasovaniu o doplnenom návrhu programu 15. rokovania Rady vlády SR pre vedu, techniku a inovácie a o doplňujúcom návrhu na vypustenie tých materiálov, ktoré sú súčasťou schváleného plánu rokovaní rady v roku 2019 a neboli do termínu júnového rokovania rady predložené.

Záver k bodu 2: Prítomní jednomysel'ne schválili program rokovania. Členovia jednomysel'ne schválili návrh predsedu na vypustenie tých materiálov z júnového

rokovania, ktoré sú súčasťou schváleného plánu rokovaní Rady pre rok 2019 a neboli do júna predložené na rokovanie: Správa o stimuloch na výskum a vývoj (gestor MŠVVaŠ SR), Rezortné výročné správy o výskume, vývoji a inováciách (v gescii MŠVVaŠ SR a MPSVaR SR), Výročnú správa Výskumnej agentúry (gestor VA).

Bod č. 3 - Odpočet plnenia úloh z uznesení RVVTI

Predseda rady otvoril tretí bod a tajomníčka rady predstavila odpočet plnenia úloh z uznesení rady. Uviedla, že nesplnená úloha vyplynula z uznesenia č. 6/12 z 11.10.2018, ktorým bola zriadená odborná pracovná skupina s cieľom pripraviť návrh na posilnenie atraktívnosti a kvality prípravy ľudských zdrojov. Predsedom pracovnej skupiny bol menovaný Miroslav Fikar. Nový termín na dopracovanie materiálu je septembrové rokovanie rady. Ďalej uviedla, že čiastočne splnená úloha vyplynula z uznesenia č. 6/13 z 15.11.2018 k Návrhu štátnych programov výskumu a vývoja pre roky 2019-2023 s výhľadom do roku 2028. Materiál bol schválený radou a následne 27.12.2018 bol predložený na rokovanie vlády SR, ale zatiaľ nebol zaradený na rokovanie vlády z dôvodu neexistujúceho finančného krytia z rozpočtu.

L. Šimko, koordinačný bod RIS3, doplnil informáciu k uzneseniu č. 5/14 k Jednotnému postoju zamestnávateľov v oblasti rozvoja Výskumu-vývoja-inovácií.

Záver k bodu 3: Členovia jednomyselne zobrali odpočet plnenia úloh z uznesení rady na vedomie.

Bod č. 4 – Jednotný postoj zamestnávateľov v oblasti rozvoja Výskumu-vývoja-inovácií.

Predseda rady podal návrh na predloženie iniciatívneho materiálu na rokovanie vlády SR, keďže v zmysle úlohy B.1. „pripraviť stanoviská k návrhom vo svojej gestorskej pôsobnosti v koordinácii s ÚPPVII predložiť ich vo forme akčných plánov“, neboli zo strany členov rady predložené žiadne pripomienky ani výhrady k predmetnému materiálu.

Záver k bodu 4: Členovia jednomyselne schválili predloženie materiálu na rokovanie vlády SR. Rada prijala uznesenie č. 4/15 zo dňa 24. 6. 2019 k Jednotnému postoju zamestnávateľov v oblasti rozvoja Výskumu-vývoja-inovácií, s úlohou pre predsedu rady predložiť materiál na rokovanie vlády Slovenskej republiky.

Bod. č. 5 - Rezortné výročné správy o výskume, vývoji a inováciách:

a) Výročná správa o výskume, vývoji a inováciách Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky za rok 2018 - predkladá MPaRV SR

Predkladaný materiál predstavil Gabriel Csicsai, štátny tajomník MPaRV SR. Uviedol, že Výročná správa o výskume, vývoji a inováciách Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky za rok 2018 bola vypracovaná na základe návrhu plánu rokovaní Rady vlády SR pre vedu, techniku a inovácie v roku 2019. Podkladom k vypracovaniu výročnej správy boli výročné správy rezortných organizácií: Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra, Národného lesníckeho centra a Štátnych lesov Tatranského národného parku v spolupráci so Slovenskou akadémiou poľnohospodárskych vied.

Zámerom materiálu je poskytnúť informácie o riadení a podpore výskumu, vývoja a inovácií v rezorte, o inštitucionálnom zabezpečení rezortného pôdohospodárskeho výskumu a vývoja

ako aj o základných strategických dokumentoch pre oblasť výskumu, vývoja a inovácií. V materiáli sú uvedené hlavné aktivity rezortu a relevantných inštitúcií vrátane plánu aktivít v roku 2019. Na rezortnej úrovni bol materiál schválený 11. júna 2019.

Predseda júci poďakoval za predstavenie výročnej správy za rezort pôdohospodárstva.

Záver k bodu 5a: Rada prijala uznesenie č. 5a/15 zo dňa 24. júna 2019 k Výročnej správe o výskume, vývoji a inováciách Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky za rok 2018.

b) Výročná správa o výskume, vývoji a inováciách v rezorte MŽP SR za rok 2018 - predkladá MŽP SR

Materiál uviedol štátny tajomník Ministerstva životného prostredia SR Norbert Kurilla. Materiál je predkladaný v súlade s plánom rokovaní a závermi rokovania rady zo dňa 21. 3. 2019. Ozrejmil, že vzhľadom na to, že organizácie MŽP SR, ktoré vykonávajú výskum a inovácie vypracúvajú svoje čiastkové výročné správy v období marca-apríla bola Výročná správa o výskume, vývoji a inováciách v gescii MŽP SR zaradená na júnové rokovanie rady. Správa bola vypracovaná z podkladov jednotlivých organizácií rezortu: Slovenského hydrometeorologického ústavu, Výskumného ústavu vodného hospodárstva, Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva, Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky a Správy slovenských jaskýň, Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra. Ďalej uviedol, že výročná správa obsahuje údaje o najdôležitejších výskumných úlohách a projektoch, termíne ich realizácie, rozpočte a zdrojoch financovania, realizátoroch, očakávaných výsledkoch a prínosoch (najmä vo vzťahu k využitiu technických prostriedkov a inovácií). V priebehu roka 2018 bolo realizovaných celkom 52 projektov a úloh s celkovým rozpočtom 13 531 635 EUR, z ktorých viaceré presahovali dobu jedného roka, so začiatkom od roku 2015, a pokračovaním v niektorých prípadoch až do roku 2023. Obdobie trvania viacročných projektov a finančné prostriedky (vlastné a z iných zdrojov) vynaložené v roku 2018 možno identifikovať v rámci špecifikácie čiastkových projektov a úloh jednotlivých organizácií rezortu.

Predseda júci poďakoval za predstavenie výročnej správy za rezort životného prostredia. Členovia rady nemali k predkladanému materiálu otázky.

Záver k bodu 5b: Rada prijala uznesenie č. 5b/15 zo dňa 24. júna 2019 k materiálu Výročná správa o výskume, vývoji a inováciách v rezorte MŽP SR za rok 2018.

Bod. č 6 - Výročná správa o činnosti Slovenskej akadémie vied za rok 2018

Predseda júci otvoril šiesty bod rokovania a požiadal M. Lubyovú a P. Šajgalíka o predstavenie materiálu. M. Lubyová uviedla, že predloženie materiálu vyplýva z § 12 ods. 15 zákona č. 133/2002 Z. z. o SAV, ktorý mal byť predložený na vládu k 31.5.2019. Z časového hľadiska MŠVVaŠ SR požiadalo o presun termínu, preto sa predkladá materiál na júnové rokovanie rady. V kontexte správy vyzdvihla činnosť medzinárodného poradného zboru, zloženého najmä z expertov, ktorí sa podieľali na akreditácii vedeckých organizácií SAV v roku 2017 a poukázala na schválený model výkonového financovania na podporu excelentnosti.

P. Šajgalík uviedol, že v roku 2018 sa začali v SAV zlomové procesy na to, aby sa zo štátnych rozpočtových a príspevkových organizácií stali špičkové verejné výskumné inštitúcie, čomu je venovaná aj značná časť správy. SAV v spolupráci so snemom zaviedla výkonové financovanie, ktoré reflektuje oceňovanie špičkových publikácií. V rámci projektov na podporu špičkového výskumu SAV zaviedla program MoRePro, ktorého cieľom je vytváranie vhodných a motivujúcich podmienok na podporu zamestnania vynikajúcich slovenských i zahraničných vedcov. Informoval, že SAV sa spolupodieľala na návrhu štátnych programov výskumu a vývoja. Poukázal na pomerne vyrovnaný pomer zastúpenia mužov a žien v podaných projektoch v r. 2018 ako aj na priaznivé vekové zloženie riešiteľov projektov.

Predsedaďáci poďakoval za predstavenie výročnej správy a otvoril diskusiu.

M. Kiraľvarga poukázal na projekt: Guľové mletie odpadu na báze vaječnej škrupinky ako zelený a obnoviteľný prístup, s návrhom zváženia ekonomického aspektu projektu.

P. Šajgalík zareagoval, že projekty prihliadajú aj na obnoviteľné zdroje energie s dôrazom na ochranu životného prostredia.

Záver k bodu 6: Rada prijala uznesenie č. 6/15 zo dňa 24. júna 2019 k Výročnej správe o činnosti Slovenskej akadémie vied za rok 2018.

Bod č. 7 Výročné správy grantových agentúr:

a) Výročná správa o činnosti Agentúry na podporu výskumu a vývoja za rok 2018

K siedmemu bodu rokovania vyzval predsedaďáci J. Masarika predsedu APVV, aby predstavil materiál členom rady. J. Masarik, povedal, že správa bola 14. mája 2019 schválená predsedníctvom APVV. V správe sa konštatuje, že APVV v minulom roku splnila úlohy v oblasti podpory projektov, ktoré boli podané vo všeobecných výzvach a v bilaterálnych výzvach na medzinárodnú vedecko-technickú spoluprácu. V minulom roku sa APVV zapojila do projektov EÚ v programe Horizont 2020 v spolupráci so sekciou vedy a techniky MŠVVaŠ SR. Uviedol, že APVV sa nedarí implementovať programy Agentúry, ktoré boli schválené v roku 2019, ale nie sú dostatočne finančne zabezpečené. V závere požiadal, aby rada zobrala materiál na vedomie.

Predsedaďáci poďakoval za predstavenie výročnej správy a otvoril rozpravu.

Š. Mihina, Slovenská akadémia pôdohospodárskych vied, zareagoval, že realizáciou schválených programov agentúry by sa podporila spolupráca s podnikateľským sektorom a mladými ľuďmi.

M. Lubyová, podporila pripomienku Š. Mihinu a skonštatovala, že situácia v oblasti financovania programov nie je priaznivá, chýba 12 mil. eur v rozpočte APVV, ktoré sa snažia riešiť ad hoc opatreniami, uvedomujúc si chýbajúce finančné krytie všeobecných výziev. V tejto súvislosti doplnila, že riešením by bolo zohľadnenie finančnej potreby v návrhu štátneho rozpočtu na budúce obdobie.

Predsedaďáci zareagoval, že na najbližšom výjazdovom rokovaní vlády SR požiada o stretnutie s pánom L. Kamenickým, ministrom financií SR, k problematike financovania

schválených programov APVV. Upozornil, že na najbližšom zasadnutí rady je nevyhnutná osobná účasť pána ministra financií SR.

Záver k bodu 7a: Rada prijala uznesenie č. 7a/15 zo dňa 24. júna 2019 k Výročnej správe o činnosti Agentúry na podporu výskumu a vývoja za rok 2018

b) Výročná správa Vedeckej grantovej agentúry Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a Slovenskej akadémie vied za rok 2018

Materiál predstavila M. Lubyová a P. Šajgalík. Pani ministerka poznamenala, že na podporu projektov VEGA v roku 2018 vyčlenilo MŠVVaŠ SR a SAV z vlastných rozpočtových prostriedkov spolu 15,27 mil. eur na prevádzkové a bežné výdavky, ktoré boli rozdelené súťažným spôsobom. Priemerný príspevok na projekt za rok predstavuje 8 107 eur v rezorte školstva a 7 250 eur v SAV. V roku 2018 bolo do riešenia projektov VEGA zapojených 11 292 riešiteľov.

P.Šajgalík doplnil, že za SAV sa zapojilo 550 projektov. VEGA nie je tzv. pravá grantová agentúra, pretože finančné prostriedky sú vyčlenené z rozpočtu MŠVVaŠ SR a SAV a o podporu sa môžu uchádzať len riešitelia z MŠVVaŠ SR a SAV. To znamená, že sú tu vymedzené určité pravidlá. Grantová agentúra udeľuje finančné prostriedky na základe súťaže a tieto prostriedky vykrývajú prevažne prevádzkové náklady inštitúcií. Na excelentný výskum sa využíva iné finančné zabezpečenie.

Predsedajúci sa poďakoval za príspevky a otvoril diskusiu.

A. Beljajev, Asociácia priemyselných zväzov, uviedol, že pokiaľ tieto finančné prostriedky nie sú použité na vedecké účely, prečo sa podporujú vedecké granty a na bežné rozpočtové a prevádzkové krytie sa nevyužije iný finančný nástroj.

M. Lubyová zareagovala, že bežné prevádzkové náklady sa rozdeľujú na základe súťažných podmienok na internej báze. Zvýšila sa tým efektívnosť a hospodárnosť interných výdavkov inštitúcií na podporu vedy. VEGA podporuje kvalitný základný výskum vo všetkých odboroch vedy a techniky na Slovensku.

P. Šajgalík doplnil, že prerozdeľovanie sa realizuje na základe projektových zámerov. Tento systém vytvára tlak na inštitúcie, ktoré inak nie sú schopné získať finančné prostriedky.

M. Putala, Rada vysokých škôl, povedal, že súhlasí s pani ministerkou, že tento systém je najefektívnejším fungujúcim finančným nástrojom prerozdeľovania finančných prostriedkov na stimulovanie vedy. Ocenil navýšenie finančných prostriedkov na VEGU. Poznamenal, že vysoké školy podporujú požiadavku, aby peniaze prichádzali na účet podstatne skôr ako to bolo tento rok.

P. Sovák, Slovenská rektorská konferencia, uviedol, že podporujú tento systém výberu projektov. Mechanizmus je funkčný a prináša veľkú pridanú hodnotu v oblasti vedy.

Š. Rosina, zástupca podnikateľského sektora, zareagoval, že na Slovensku chýba systém v tejto oblasti. Je potrebné nastavenie istého cieľa/vízie, kde by sa malo Slovensko posunúť a nie sa zaoberať sumami, ktoré vykrývajú prevádzkové náklady. Je dôležité zadefinovať, čo máme k dispozícii, akým smerom sa chce Slovensko vo vede posunúť. Doplnil, že vedia o tom, že MŠVVaŠ SR plánuje v spolupráci so Svetovou bankou audit vedeckej infraštruktúry.

J. Maculák, MŠVVaŠ SR, uviedol, že suma 8 000 eur je priemerná hodnota príspevku na projekt. Limit finančných nákladov na prevádzku je 20%. Doplnil, že VEGA na špičkové výskumné projekty prerozdela aj 80 až 90 000 eur/projekt.

M. Lubyová doplnila k auditu, že vznikla potreba riešiť tento problém na jednej spoločnej platforme. Zo strany vlády bola snaha z pozície splnomocnenca vlády pre výskum a inovácie riešiť túto problematiku, to sa však nepodarilo, preto rezort školstva oslovil Svetovú banku (OECD neprijalo ponuku). Informovala, že audit sa už začal, je ale možné doplniť stakeholderov na princípe partnerstva.

M. Kiral'varga, zástupca podnikateľského sektora, zanalyzoval výdavky na vedu porovnaním výsledkov APVV s VEGOU a v zmysle jeho pripomienky nesúhlasí so štruktúrou výskumných projektov, nakoľko sa pomerne veľkou mierou podporujú humanitné vedné disciplíny oproti technickým.

P. Šajgalík doplnil, že sa nebude vyjadrovať k prerozdeleniu finančných prostriedkov, podotkol, že je známe, že finančné prostriedky vo vede chýbajú. Podporil Š. Rosinu s tým, že je potrebné riešiť problematiku vedy systémovo.

M. Masarik, APVV, zareagoval, že žiadatelia môžu požiadať o podporu v ktorejkoľvek oblasti vedy a aj v humanitných oblastiach sú niektoré projekty na dobrej úrovni. Dodal, že chýbajú dopytovo-orientované výzvy, ktoré by podporili spoluprácu vedeckovýskumných inštitúcií s podnikateľským sektorom.

A. Beljajev, upozornil, či je štát v takej kondícii, aby si mohol dovoliť tento spôsob prerozdeľovania finančných prostriedkov.

Záver k bodu 7b: Rada prijala uznesenie č. 7b/15 zo dňa 24. júna 2019 k Výročnej správe Vedeckej grantovej agentúry Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a Slovenskej akadémie vied za rok 2018.

b) Výročná správa o činnosti Technologickej agentúry za rok 2018

Predseda júci dal slovo A. Velickej, TA, ktorá predstavila materiál členom rady. Uviedla, že správa sa predkladá ako informatívny materiál na základe plánu rokovaní Rady vlády Slovenskej republiky pre vedu, techniku a inovácie v roku 2019, schváleného 15. novembra 2018. Uviedla, že SIEA plní úlohu Technologickej agentúry od roku 2015 v zmysle Stratégie výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu SR. Materiál pojednáva o činnosti Rady Technologickej agentúry ako poradného orgánu MH SR, ďalej o analytickej činnosti Rady TA v súlade s činnosťou sprostredkovateľského orgánu v intenciách operačného programu Výskumu a inovácii. Správa informuje o činnostiach, ktoré prispievajú k plneniu cieľov Stratégie výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu SR a iným aktivitám Technologickej agentúry. Celková alokácia na 248 žiadostí bola 345 mil. eur. V závere požiadala členov rady o schválenie materiálu.

Predseda júci poďakoval za predstavenie výročnej Technologickej agentúry a otvoril diskusiu.

Záver k bodu 7c: Rada prijala uznesenie č. 7c/15 zo dňa 24. júna 2019 k Výročnej správe o činnosti Technologickej agentúry za rok 2018.

Bod č. 8 - Iniciatívne materiály:

a) Koncepcia vesmírnych aktivít v SR – predkladá MŠVVaŠ SR

K ďalšiemu bodu rokovania predsedajúci uviedol, že iniciatívne materiály sú venované aj Koncepcii vesmírnych aktivít SR a zapojeniu do medzinárodných konzorcií. Sú to rozhodne prospešné aktivity, otázna je však postupnosť ich realizácie. Slovenská republika nemá doposiaľ vypracovanú Štátnu politiku výskumu a inovácií (termín december 2017), na rokovaní Rady v novembri 2018 odznelo prostredníctvom MŠVVaŠ SR, že na zapojenie SR do medzinárodných projektov nie je dostatok zdrojov, niektoré projekty boli schválené bez finančného krytia a je potrebné prehodnotiť členstvo SR v medzinárodných výskumných infraštruktúrach výskumu a vývoja. V Spojenom ústave jadrového výskumu v Dubne napr. dlh SR na členskom dosiahol v priebehu posledných 3 rokov 3,8 mil. €. Kým nebude prijatá štátna politika výskumu a inovácií, z ktorej vyplynie aj koncepcia zapájania sa do medzinárodných konzorcií vrátane ich financovania, je zapájanie sa do ďalších konzorcií nesystémovým opatrením.

Po úvodných slovách predsedajúceho materiál predstavila M. Lubyová. Uviedla, že zámerom materiálu je analyzovať stav slovenských vesmírnych aktivít a vytýčiť hlavné zámery ich rozvoja v súlade so Stratégiou pre Európu v oblasti vesmírneho priestoru (Európska vesmírna stratégia – ďalej „EVS“). Tento materiál sa predkladá aj z dôvodu, že sa blíži ukončenie (február 2021) Zmluvy o európskom spolupracujúcom štáte medzi Slovenskou republikou a Európskou vesmírnou agentúrou (ESA). Zmluva nadobudla platnosť vo februári 2016 podpísaním plánu jej finančného plnenia (PECS – Plán pre európske spolupracujúce štáty) Snahou Slovenskej republiky po ukončení 2. fázy spolupráce s ESA je stať sa plnoprávnym členom ESA. Je otázne v ktorej fáze sa chce Slovensko nachádzať. Čo sa týka financovania v od roku 2016 – 2018 SR uhradila 1,3 mil. eur/rok, návratnosť bola 3,4 mil. eur. Momentálne nemá rezort školstva dostatok finančných prostriedkov na uhradenie celého ročného príspevku a na 3. fázu. Odporúča sa komunikácia s krajinami V4, ktoré sú zapojené do programu. V zmysle možností je potrebné zvážiť akým smerom sa Slovensko posunie v tejto oblasti. V súvislosti s predkladaným materiálom je potrebné zvážiť možnosti budúcej spolupráce SR s ESA. V zmysle materiálu by sa mali zvážiť nasledovné možnosti:

- 1) Absolvovať znova 5-ročný cyklus programov PECS (štát „ECS“)
- 2) Stať sa tzv. „asociovaným členom“ ESA (Associate Member)
- 3) Stať sa plnoprávnym členom ESA (Member State)

Predsedajúci sa poďakoval za predstavenie materiálu a otvoril rozpravu.

J. Buday, Zväz priemyselných, výskumných a vývojových organizácií, uviedol, že zväz podporuje medzinárodnú spoluprácu s podmienkou splnenia si členských povinností vrátane poplatkov za členstvo.

P. Sovák, Slovenská rektorská konferencia, podporil materiál, ale uviedol, že podprahové finančné krytie je veľmi nevýhodné pre SR, pretože v konzorciách na medzinárodných projektoch nás to posúva na okraj. Pokiaľ nebudú zmluvy na medzinárodnom poli finančne kryté, nie je možné pokročiť vo výskume, pretože SR potrebuje využívať medzinárodné inovačné infraštruktúry.

M. Fikar, zástupca Združenia výskumne a technicky orientovaných univerzít, podporil členstvo v ESA. Doplnil, že na STU v Bratislave otvárajú nový študijný program - Kozmické inžinierstvo pod záštitou host' prof. Musilovej, ktorá je jednou z vedúcich simulovaných misií na Mars.

A. Beljajev, uviedol, že chýbajú ľudské kapacity. Podporil Š. Rosinu, že aj v takomto prípade chýba naozaj systémové riadenie s určením prioritného financovania.

J. Buday, doplnil, že by bola škoda ak by sa projekt nepodporil, pretože je potrebné posúvať vedu dopredu, ale musíme si platiť záväzky.

M. Lubyová, zareagovala, že bez zapojenia priemyslu to MŠVVaŠ SR nebude schopné realizovať. Projekty podobného charakteru podporujú diverzifikáciu odvetví nášho priemyslu, je však potrebná interná koordinácia. Mali by sme byť schopní profitovať z takýchto programov a inšpirovať sa príkladmi z ostatných krajín. Využitie je možné pre široké spektrum priemyselných odvetví ako napr.: automobilový, strojársky, telekomunikácie, stavebníctvo, rôzne navigačné systémy a pod., čo si vyžaduje aj nadrezortné riadenie. Pre členstvá v medzinárodných konzorciách je dôležité systémové doriešenie financovania.

Pripomienka L. Kamenického, MF SR (zaslaná v písomnej verzii, mailom 24. 6. 2019 o 12:00 h): Vo vlastnom materiáli je v časti 3.2.1. Financovanie vesmírnych aktivít uvedené, že „Výška a zdroje financovania po roku 2020 závisia najmä od toho, akou formou sa bude spolupráca SR s ESA uberať. Jednotlivé možnosti boli analyzované v kapitole „3.1 Analýza možností budúcej spolupráce SR s ESA“. Avšak vzhľadom na výrazne nadrezortný charakter kozmických aktivít a najmä na stále väčšiu dominanciu podnikateľského sektora v tejto oblasti je potrebné zaistiť buď viacdrojové financovanie (t. j. z rozpočtov ostatných zainteresovaných ministerstiev) alebo financovanie priamo z rozpočtu MF SR“. Zásadne žiadam text týkajúci sa financovania z rozpočtu MF SR vypustiť, nakoľko oblasť vesmírnych aktivít nie je v kompetencii MF SR.

Formy nožnej budúcej spolupráce SR s ESA z hľadiska finančných nákladov možno rozdeliť na tri základné formy:

- A. Účasť v programe PECS – povinnosť uhradiť fixnú sumu 1 mil. eur ročne (5 ročný cyklus)
- B. Plnoprávne členstvo – povinný príspevok cca 3 mil. eur ročne a voliteľný príspevok do výšky 5 mil. eur ročne
- C. Asociované členstvo – príspevok cca 3 mil. eur ročne

Žiadam analyzovať všetky možnosti financovania členského príspevku do ESA prostredníctvom EÚ fondov. V prípade, ak financovanie z EÚ fondov nebude možné, žiadame všetky negatívne vplyvy vyplývajúce z členstva v budúcnosti zabezpečiť v rámci schválených limitov výdavkov dotknutých kapitol rozpočtu verejnej správy.

Predsedajúci potvrdil, že aj preto je rada dôležitá, aby sa prijala koncepcia zapájania sa SR do takýchto konzorcií systematicky s prihliadaním na finančné možnosti rozpočtu.

Záver k bodu 8a: Rada prijala uznesenie č. 8a/15 zo dňa 24. júna 2019 ku Koncepcii vesmírnych aktivít v SR

b) Členstvo Slovenskej republiky v Medzinárodnom inštitúte pre aplikované systémové analýzy – International Institute for Applied Systems Analysis (IIASA)

Predsedajúci predal slovo M. Lubyovej, ktorá predstavila ďalší iniciatívno-informatívny materiál. Zdôraznila, že na materiál je potrebné prihliadať koncepčne. Materiál predstavuje informácie o možnosti zapojenia SR do medzinárodného vedeckého inštitútu, ktorý uskutočňuje výskum zameraný na problémy, ktoré sú príliš komplexné na to, aby ich vedeli riešiť jednotlivé krajiny alebo len samostatné akademické disciplíny. Inštitút sprostredkováva systémové prepojenia medzi rôznymi odbormi vedy a zabezpečuje, aby sa národné inštitúcie dostávali do horizontálnych štruktúr. IIASA má unikátnu 100% úspešnosť financovania v projektoch Horizont 2020, kde je hodnotenie vykonávané na báze excelentnosti.

Predsedu poďakoval za predstavenie materiálu a otvoril diskusiu.

Š. Rosina, sa informoval, či sa môže o projekt uchádzať aj subjekt z priemyslu.

M. Lubyová zareagovala, že je to možné, v rámci diverzifikácii zapojiť sa do konzorcia. Členská krajina je reprezentovaná štátnou inštitúciou napr. SAV alebo to je komisia pozostávajúca z rezortov, ktoré chcú do toho vstupovať (školy, priemysel, a pod.). Zdôraznila, že rada by sa mala uznieť, kto by mal zastupovať členstvo v IIASA.

Pripomienka L. Kamenického, MF SR (zaslaná v písomnej verzii mailom 24.6.2019 o 12:00 h): V materiáli sa uvádza, že každej členskej krajine je pridelená kategória členstva, od ktorej sa odvíja i výška členského príspevku (najnižšia kategória E – 175.000,00 €/rok, najvyššia kategória A+ – 4.000.000,00 €/rok). Materiál neobsahuje doložku ani analýzu vplyvov na rozpočet verejnej správy. V nadväznosti na uvedené, v prípade zapojenia sa SR do predmetného medzinárodného vedeckého inštitútu žiadam členstvo financovať v rámci schválených limitov kapitoly MŠVVaŠ SR, bez dodatočných požiadaviek na štátny rozpočet. Podotýkame, že návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2020 až 2022 s predmetnými výdavkami neuvažuje. V ďalšom legislatívnom procese k materiálu žiadam doplniť analýzu vplyvov na rozpočet verejnej správy s uvedením finančného krytia.

Predsedajúci navrhol v zmysle diskusie, aby sa poskytli podrobnejšie informácie členom rady o návrhu zloženia subjektu, ktorý bude zástupcom za SR. Doplnil, že odporúča materiál zobrať na vedomie v zmysle navrhovaného uznesenia a k realizácii pristúpiť až po prijatí štátnej politiky výskumu a inovácií a zabezpečení financovania

Záver k bodu 8b: Rada prijala uznesenie č. 8b/15 zo dňa 24. júna 2019 ku Členstvu Slovenskej republiky v Medzinárodnom inštitúte pre aplikované systémové analýzy International Institute for Applied Systems Analysis (IIASA).

c) Návrh na účasť Slovenskej republiky ako jedného z piatich zakladajúcich členských štátov v európskom výskumnom konzorciu „The Food, Nutrition and Health Research Infrastructure (FNH-RI)

Predsedajúci otvoril ďalší bod rokovania a požiadal M. Lubyovú o predstavenie materiálu. M. Lubyová informovala členov, že v rámci Európskeho výskumného priestoru sa v koordinácii Holandska formuje výskumná infraštruktúra FNH-RI, ktorá zjednocuje najvýznamnejšie vedecko-výskumné organizácie zamerané na výskum potravín, výživy a zdravia. SR by mohlo

využiť výhody statusu zakladajúceho člena. Cieľom je vytvoriť digitálnu infraštruktúru, ktorá umožní využívať výskumné údaje vytvorené z verejných, súkromných a spotrebiteľských zdrojov, a požiadať o jej zaradenie do európskej cestovnej mapy výskumných infraštruktúr ESFRI Roadmap 2021. FNH-RI bude poskytovať služby vedcom na generovanie a zdieľanie údajov. Dôraz sa kladie na zber, integráciu a šandardizáciu údajov, informácií, poznatkov a odborných znalostí spotrebiteľov, verejných a súkromných zainteresovaných strán. Predpokladaná výška finančného príspevku Slovenskej republiky v nadväznosti na členstvo vo FNH-RI je vo výške max. 160 000 EUR /rok počínajúc rokom 2021.

Predseda poďakoval za uvedenie materiálu a otvoril rozpravu s otázkou či eviduje MPRV SR túto aktivitu.

Š. Mihina, uviedol, že partneri by si museli najprv urobiť audit, ale podporujú materiál.

Pripomienka L. Kamenického, MF SR (zaslaná v písomnej verzii mailom 24.6.2019 o 12:00 h): Materiál bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania. Ministerstvo financií SR uplatnilo 2 zásadné pripomienky, ktoré sa týkali nezabezpečeného negatívneho vplyvu a vypustenia úlohy pre ministra financií. Pripomienka týkajúca sa úlohy pre ministra financií bola akceptovaná. Predložený materiál zakladá negatívny vplyv v sume 180 000 eur každoročne v rokoch 2021-2024, pričom predkladateľ uvádza, že „Finančné prostriedky pre jednotlivé roky počínajúc rokom 2021 je žiaduce zabezpečiť pre MŠVVaŠ SR na základe obligatórnosti vychádzajúcej zo schválenia predkladaného materiálu vo vláde SR a následného realizovaného členstva SR v európskej výskumnej infraštruktúre FNH-RI v rámci prípravy limitov na jednotlivé roky.“ Naďalej žiadam všetky negatívne vplyvy vyplývajúce z materiálu zabezpečiť v rámci schválených limitov kapitoly MŠVVaŠ SR na jednotlivé roky, bez dodatočných požiadaviek na rozpočet. V nadväznosti na uvedené upraviť doložku vybraných vplyvov a analýzu tak, aby z nej vyplýval rozpočtovo zabezpečený vplyv. Pripomienka je zásadná.

Predseda uviedol, že odporúča materiál zobrať na vedomie v zmysle navrhovaného uznesenia a k realizácii pristúpiť až po prijatí štátnej politiky výskumu a inovácií a zabezpečení financovania.

Záver k bodu 8c: Rada prijala uznesenie č. 8b/15 zo dňa 24. júna 2019 k Návrhu na účasť Slovenskej republiky ako jedného z piatich zakladajúcich členských štátov v európskom výskumnom konzorciu „The Food, Nutrition and Health Research Infrastructure (FNH-RI)

Bod. č. 9. - Informácia o aktuálnom stave implementácie operačného programu Výskum a inovácie stave OP VaI

Predseda uviedol, že požiadala o predstavenie materiálu. Materiál spolu so záverečnou správou z priebežného hodnotenia operačného programu Výskum a inovácie (bod č. 10 programu rokovania) predstavila M. Lubyová. Informovala členov rady o aktuálnom stave operačného programu Výskum a inovácie (OP VaI) k 19. 6. 2019. Vyhlásené výzvy a vyzvania sú vo výške 1 915 297 093 eur zo zdrojov EÚ, čo je približne 86,90 % z celkovej alokácie OP VaI. Kontrahovanie projektov je na úrovni 815 996 822 eur, čo vo vzťahu k celkovej alokácii OP

VaI predstavuje 37,02 %. Čerpanie finančných prostriedkov je v sume 227 227 301 eur zo zdrojov EÚ, čo vo vzťahu k celkovej alokácii operačného programu predstavuje približne 10,31 %.

M. Lubyová uviedla, že sa upravil mechanizmus vyhlasovania výziev podľa nových pravidiel, EK zrušila varovné listy, posunulo sa kontrahovanie. Najhoršie je čerpanie a dodala, že pokiaľ sa nezvýši % čerpania u prijímateľov, tak sa nepodari zlepšiť čerpanie.

Zároveň uviedla, že boli identifikované dôvody nečerpania:

- Celková nepripravenosť systému implementácie EŠIF na začiatku nového programového obdobia
- Závažné nedostatky v systéme implementácie OP VaI identifikované v rámci auditov a kontrol vyžadujúce zásadné zmeny riadiacej dokumentácie RO a SO, zrušenie vyhlásených výziev - najmä v oblasti posudzovania ŽoNFP a výbere hodnotiteľov
- Zdlhávavé plnenie a schvaľovanie ex ante kondicionality týkajúcej sa stratégie RIS3 SK v priebehu implementácie OP VaI, čo viedlo k zrušeniu vyhlásených výziev s dopadom na kondicionalitu.

Pozitívne boli hodnotené prijaté opatrenie vykonané v rokoch 2017- 2018, napr. transparentné objektívne nastavenie procesu hodnotenia, zavedenie povinnosti spracovania rizikovej analýzy, celková akcelerácia procesu vyhlasovania výziev.

Odporúčania – zabrániť viacnásobné schvaľovanie výziev v orgánoch s podobným zložením (VA, TA, SKS3), Do RAV zapracovať hodnotenie rizík v oblasti plynutia lehôt v rámci jednotlivých procesov a dostatku/nedostatku administratívnych kapacít, unifikovať spôsob plnenia a preukázania rovnakých podmienok na úrovni SO, spracovať štandardizované vzory formulárov, redukcia počtu kontrol, vystupovať nielen ako kontrolný, ale aj ako poradný orgán, konkretizovať a uviesť praktické príklady ukazovateľa, aplikácia a dobré príklady z praxe iných systémov financovania z verejných zdrojov.

Predsedajúci poďakoval za uvedenie materiálov a otvoril diskusiu.

Záver k bodu 9: Rada prijala uznesenie č. 9/15 zo dňa 24. júna 2019 k Informácii o aktuálnom stave implementácie operačného programu Výskum a inovácie stave OP VaI.

10. Záverečná správa z priebežného hodnotenia operačného programu Výskum a inovácie

Záver k bodu 10: Rada prijala uznesenie č. 10/15 zo dňa 24. júna 2019 k Záverečnej správa z priebežného hodnotenia operačného programu Výskum a inovácie.

Bod č. 11 - Rôzne

V predposlednom bode rokovania sa nikto neprihlásil do diskusie.

Bod č. 12 - Záver

Predseda rady poďakoval prítomným za účasť a rokovanie ukončil.

Zapísal: Sekretariát Stálej komisie Rady vlády SR pre vedu, techniku a inovácie pre implementáciu RIS3, dňa 27.06.2019

Overila: Denisa Žiláková, tajomníčka Rady vlády SR pre vedu, techniku a inovácie:

Schválil: Richard Raši, predseda Rady vlády SR pre vedu, techniku a inovácie:
